

Türkçe Web Sitelerindeki Gömülü Yirmi Yaş Çekimi Sonrası Sinir Hasarı ile İlgili Hasta Bilgilendirme Metinlerinin Okunabilirlik ve İçerik Değerlendirmesi: Metodolojik Çalışma

Readability and Content Evaluation of Patient Information Texts on Nerve Damage After Impacted Third Molar Extraction on Turkish Websites: Methodological Study

¹ Beyza ÖZTAŞ^a, ² Elif Esra ÖZMEN^a

^aKaramanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Dış Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi ABD, Karaman, Türkiye

ÖZET Amaç: Bu çalışma, internet ortamında bulunan gömülü yirmi yaş çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili metinlerin okunabilirliğini ve içeriğini değerlendirmeyi amaçlamıştır. **Gereç ve Yöntemler:** Günümüzde başta sağlık konuları olmak üzere bireylerin bilgi edinmek için internetten yararlandığı bir gerçektir. “Gömülü yirmi yaş çekimi sonrası sinir hasarı” anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan Google aramasında ilk 68 web sitesi incelenmiştir. Çalışmada 20 cümleden kısa metinler, akademik amaçlı yazılan makaleler, forum siteleri, sağlık profesyonelleri için oluşturulmuş siteler ve ticari amaçlı siteler analize dâhil edilmiştir. Elde edilen veriler Ateşman Okunabilirlik İndeksi'ne göre değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sırasında Helsinki Deklarasyonuna uygun olarak çalışılmıştır. Kamuya açık veriler kullanıldığından etik kurul onayı gerekmemiştir. **Bulgular:** İncelenen web sitelerinin %38,6'sının özel poliklinik web sitesi iken, %31,8'inin muayenehane web sitesi, %18,2'sinin haber/medya web sitesi, %11,4'ünün özel hastane web sitesi olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre; web sitelerinin %79,5'i orta zor, %4,5'i zor ve %15,9'u kolay seviyede yer almaktadır. Metinlerin okunabilirlik düzeyleri incelendiğinde; metinlerin %52,3'ünün 9-10. sınıf okunabilirlik düzeyinde, %27,3'ünün 11-12. sınıf, %13,6'sının 7-8. sınıf okunabilirlik düzeyinde olduğu belirlenmiştir. **Sonuç:** Türkçe web sitelerinde yirmi yaş dışı çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili hastaları bilgilendirmeyi amaçlayan metinlerde orta düzeyde okuma güçlüğü olduğu tespit edilmiştir. Metinlerin yeterli içeriğe sahip olmadıkları görülmüştür. Okunabilirliği düşük metinlerin hastaların anlamasını zorlaştıracağından istenen etki görülmeyeceği düşünülmektedir. Hasta eğitim ve bilgilendirme metinlerinin yayınlanmadan önce daha kolay okunabilmesi için okunabilirlik araçları tarafından değerlendirilmesi faydalı olacaktır.

ABSTRACT Objective: This study aimed to evaluate the readability and content of texts related to nerve damage after the extraction of impacted third molars available on the internet. **Material and Methods:** It is a well-known fact that individuals use the internet to obtain information, especially on health topics. Using the keywords “nerve damage after impacted third molar extraction,” the first 68 websites were examined through a Google search. The study excluded short texts with fewer than 20 sentences, academically oriented articles, forum sites, sites created for healthcare professionals, and commercial websites. The data obtained were evaluated based on the Ateşman Readability Index. The study was conducted in accordance with the Helsinki Declaration, and ethical approval was not required since publicly available data were used. **Results:** Of the examined websites, 38.6% were private outpatient clinic websites, 31.8% were office websites, 18.2% were news/media websites, and 11.4% were private hospital websites. According to the findings, 79.5% of the websites had a moderate difficulty level, 4.5% were difficult, and 15.9% were easy. Analyzing the readability levels of the texts, it was determined that 52.3% were at the 9th-10th-grade readability level, 27.3% were at the 11th-12th-grade level, and 13.6% were at the 7th-8th-grade level. **Conclusion:** It was found that there is a moderate level of reading difficulty in texts aimed at informing patients about nerve damage after the extraction of impacted third molars on Turkish websites. The texts were observed to lack sufficient content. Low readability texts may hinder patients' understanding, and therefore, the desired impact may not be achieved. Evaluating readability by readability tools before publishing patient education and information texts could be beneficial for easier comprehension.

Anahtar Kelimeler: İnternet; sinir hasarı; okunabilirlik

Keywords: Internet; nerve damage; readability

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:

Öztaş B, Özmen EE. Türkçe web sitelerindeki gömülü yirmi yaş çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili hasta bilgilendirme metinlerinin okunabilirlik ve içerik değerlendirmesi: Metodolojik çalışma. Türkiye Klinikleri J Dental Sci. 2024;30(2):169-74.

Correspondence: Beyza ÖZTAŞ

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Dış Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi ABD, Karaman, Türkiye

E-mail: beyzadonmez1997@gmail.com

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Dental Sciences.

Received: 18 Oct 2023

Received in revised form: 04 Jan 2024

Accepted: 18 Jan 2024

Available online: 24 Jan 2024

2146-8966 / Copyright © 2024 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Yaygınlaşan internet kullanımı pek çok alanda olduğu gibi sağlık alanında da bilgi edinmenin, farkındalık ve bilinirliği sağlamanın en basit ve etkili kaynağı hâline gelmiştir.¹ İnternetteki sağlık bilgileri, hastaların daha iyi bilgilendirilmesine, sağlık hizmeti kaynaklarının daha uygun kullanımına ve daha güçlü bir hekim-hasta ilişkisine yol açabilmektedir.² Ancak bu bilgilerin düzenlenmesinde yasal bir mekanizma olmadığı için doğruluğu denetlenmediğinden hastalar için yanıltıcı ve yanlış yorumlamalara sebebiyet verebilmektedir.

Alt gömülü üçüncü molar (GM3) çekimi en sık uygulanan dentoalveolar cerrahi işlemlerden biridir.³ Mandibular üçüncü molar dişler çeşitli konum ve yönlerde büyüme modeli gösterdiğinden farklı pozisyonlarda gömülü kalabilirler. Bu da gömülü kalma tipine göre cerrahi bir çekim sonrası hastalar için sıkıntı yaratabilecek komplikasyonlara sebebiyet verebilmektedir. Çeşitli çalışmalar inferior alveolar sinir hasarının mandibular üçüncü molar dişin çıkarılmasından sonra en sık görülen komplikasyon olduğunu bildirmektedir.⁴ İnfierior alveolar sinirde meydana gelen bir hasar sonucu oluşabilecek sinir hasarı yani parestezi hakkında hastaların bilgilendirilmesi son derece büyük bir öneme sahiptir. İnternet kullanımının ciddi bir hızla yaygınlaşması nedeniyle hastaların bu komplikasyonla ilgili merak ettiklerini araştırmak için internet kullanımına yönelmesini açıklamaktadır. İnternette yapılan araştırmalar sonucu birçok bilgilendirme metni ortaya çıkmaktadır fakat farklı eğitim düzeylerine sahip bir toplumda anlaşılması zor metinlerden herkes aynı şekilde faydalanamayacaktır. Bu sebeple topluma açık metinlerin okunabilirlik seviyeleri tüm bireylere faydalı olabilmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Okunabilirlik bir metnin okuyucu kitesinin seviyesine uygunluğuyla ilişkili bir kavramdır. Yazılı metinlerin okuyucular tarafından ne kadar anlaşılabilir olduğu okunabilirlik üzerinden tanımlanabilir ve okunabilirlik düzeyi, matematiksel formüller kullanılarak objektif biçimde ölçülebilir.⁵ Okunabilirlik analizi için farklı ülkelerde farklı ölçümler, formüller ve indeksler geliştirilmiştir (Smog-Simple ölçümü, Gunning-Fog değeri, Flesch-Kincaid değeri ve otomatik okunabilirlik indeksi). Türkçe metinlerde Ateşman Okunabilirlik İndeksi, Türkçenin dil yapısına uygun olduğundan tercih edilmektedir.⁶

Bu çalışma, internette bulunan gömülü yirmi yaş çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili Türkçe metinleri okunabilirlik seviyesi açısından değerlendirilmesini amaçlamaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışmada, kamuya açık bilgiler kullanıldığından etik kurul onayı gerekmemektedir. Çalışma sırasında Helsinki Deklarasyonu prensiplerine uyulmuştur. Ekim 2023 tarihinde “gömülü yirmi yaş çekimi sonrası sinir hasarı” anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan bir Google (Google LLC, Mountain View, Kaliforniya, ABD) aramasında ulaşılan ilk 68 web sitesi incelenmiştir. Çalışma planlanırken 20 cümleden kısa metinler, Türkçe olmayan metinler, akademik amaçlı metinler, forumlara ait siteler, sağlık profesyonellerine yönelik siteler ve ticaret amaçlı siteler çalışma dışı bırakılmıştır. Hastalar için eğitici metinler içeren toplam 68 metin bu sitelerden alınarak Microsoft Excel’le (Microsoft Corporation, Redmond, Washington, ABD) aktarılmıştır. İncelenen web sitelerinin yazarları ve adres bilgileri kayıt altına alınmıştır.

OKUNABİLİRLİK ÖLÇÜMÜ

Çalışmamızda 1997 yılında Ateşman tarafından geliştirilen formül kullanılmıştır. Ateşman Okunabilirlik İndeksi, kelime ve cümle uzunlukları esas alınarak hesaplanan bir formüldür. Ateşman’a göre ortalama cümle uzunluğu 9-10 sözcük, ortalama kelime uzunluğu ise 2,6 hece olarak belirlenmiştir. Ateşman formülüne göre metinlerin okunabilirlik düzeyi 100’e yaklaştıkça kolay, 0’a yaklaştıkça zor olarak değerlendirilmektedir. Formülü: $198,825 - (40,175 \times \text{ortalama kelime uzunluğu}) - (2,610 \times \text{ortalama cümle uzunluğu})$ olarak belirtilmiştir.⁷

VERİLERİN ANALİZİ

Verilerin analizi için SPSS 23 (SPSS Inc., Chicago, IL, ABD) istatistik paket programından yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında verilerin normal dağılımı Shapiro Wilk testi ile hesaplanmıştır (Tablo 1). Elde edilen sonuçlara göre; paragraf sayısı ve ortalama sözcük uzunluğu dışındaki veriler normal dağılım göstermektedir. Verilerin ortalama standart sapma ve minimum maksimum değerleri hesaplanmıştır.

BULGULAR

İncelenen web sitelerinin %38,6'sı özel poliklinik web sitesi iken, %31,8'i muayenehane web sitesi, %18,2'si haber/medya web sitesi, %11,4'ü özel hastane web sitesidir.

Kırık dört web sitesinin incelenmesinden elde edilen sonuçlar aşağıda sunulmaktadır. Çalışmada öncelikle Ateşman okunabilirlik sınıflamasından yararlanılarak incelenen web siteleri sınıflandırılmıştır (Tablo 2). Elde edilen bulgulara göre; web sitelerinin %79,5'i orta zor, %4,5'i zor, %15,9'u kolay seviyede yer almaktadır (Tablo 3, Şekil 1).

Metinlerin dilsel istatistikleri Tablo 4'te sunulmaktadır. Ortalama sözcük sayısı 745,1±422,0'dir. Ortalama karakter sayısı 5513,8±3327,1'dir. Ortalama zor sözcük sayısı 732,0±416,3'tür. Ortalama benzersiz sözcük sayısı 430,7±214,6'dır. Ortalama kısa sözcük sayısı 139,6±79,2'dir. Ortalama boşluksuz karakter sayısı 4896,3±2788,0'dir. Ortalama cümle sayısı 70,2±40,1'dir. Ortalama paragraf sayısı

TABLO 1: Normalite testi sonuçları.

	Shapiro Wilk test		
	İstatistik	Sd	p değeri
Sözcük sayısı	0,963	44	0,163
Karakter sayısı	0,963	44	0,166
Zor sözcük sayısı	0,960	44	0,135
Benzersiz sözcük sayısı	0,978	44	0,558
Kısa sözcük sayısı (<5 karakter)	0,969	44	0,281
Boşluksuz karakter sayısı	0,959	44	0,119
Cümle sayısı	0,965	44	0,192
Paragraf sayısı	0,916	44	0,004*
Ortalama sözcük uzunluğu	0,892	44	0,001*
Ortalama cümle uzunluğu	0,969	44	0,269
Ateşman Okunabilirlik İndeksi	0,982	44	0,732

Sd: Serbestlik derecesi.

* p<0,05 olarak kabul edilmektedir.

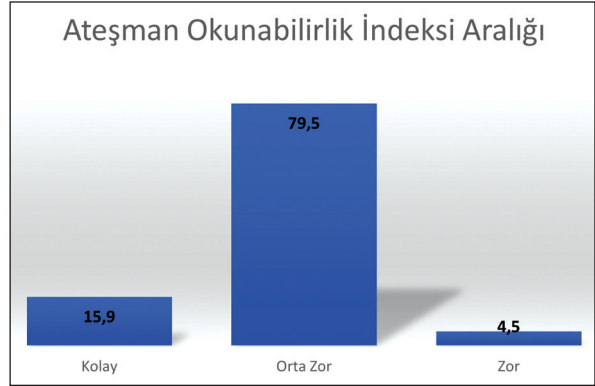
TABLO 2: İncelenen web sitelerinin kaynak türlerine göre değerlendirilmesi.

	f	%
Haber/medya sitesi	8	18,2
Muayenehane	14	31,8
Özel hastane	5	11,4
Özel poliklinik	17	38,6

TABLO 3: Ateşman Okunabilirlik İndeksi'ne göre metinlerin zorluk sınıflaması.

Ateşman Okunabilirlik İndeksi aralığı	
Çok kolay	90-100
Kolay	70-89
Orta zor	50-69
Zor	30-49
Çok zor	1-29

Ateşman Okunabilirlik İndeksi Aralığı

ŞEKİL 1: Ateşman okunabilirlik İndeksinde göre metinlerin zorluk sınıflaması.

33,8±22,8'dir. Ortalama sözcük uzunluğu 2,7±0,1'dir. Ortalama cümle uzunluğu 10,9±2,1'dir. Ortalama Ateşman Okunabilirlik İndeksi 62,8±7,3'tür.

Metinlerin okunabilirlik düzeyleri incelendiğinde; metinlerin %52,3'ünün 9-10. sınıf okunabilirlik düzeyinde, %27,3'ünün 11-12. sınıf, %13,6'sının 7-8. sınıf okunabilirlik düzeyinde olduğu belirlenmiştir (Tablo 5).

TARTIŞMA

Alt gömülü yirmi yaş dişlerinin çekimi çene cerrahisi uygulamaları arasında en sık yapılan işlemlerden biri olarak bilinmektedir.⁸ Bu işlem birçok sebebe bağlı olarak farklı sürelerde gerçekleştirilmektedir ki dişin pozisyonu, kemikteki derinliği, hastanın sistemik durumu, hasta hekim iletişiminin yeterince sağlanabilmesi bu faktörlerden bazıları olarak sıralanabilir.⁹ Alt yirmi yaş dişi çekim işleminden sonra ağrı, ödem, trismus, ikincil kanama, dilde ve dudakta his kaybı, yutkunma zorluğu gibi bazı komplikasyonlarla karşılaşılabilir.¹⁰ Alt yirmi yaş dişinin çekimi sırasında diş ile yakınlığı sebebiyle n. lingualis ve n. alveolaris

TABLO 4: Ateşman Okunabilirlik İndeksi kriterlerine göre metinlerin dilsel istatistikleri.

	n	Minimum	Maksimum	Ortalama	SS
Sözcük sayısı	44	49	2.094	745,1	422,0
Karakter sayısı	44	67,23	16.004	5513,8	3327,1
Zor sözcük sayısı	44	49	2.074	732,0	416,3
Benzersiz sözcük sayısı	44	39	1.054	430,7	214,6
Kısa sözcük sayısı (<5 karakter)	44	7	365	139,6	79,2
Boşluksuz karakter sayısı	44	328	13.857	4896,3	2788,0
Cümle sayısı	44	4	179	70,2	40,1
Paragraf sayısı	44	3	100	33,8	22,8
Ortalama sözcük uzunluğu	44	2,5	3,1	2,7	0,1
Ortalama cümle uzunluğu	44	5,7	16,4	10,9	2,1
Ateşman Okunabilirlik İndeksi	44	47,7	84,3	62,8	7,3
Okunabilirlik düzeyi		5-6. sınıf	13-14. sınıf	9-10. sınıf	

SS: Standart sapma.

TABLO 5: Ateşman Okunabilirlik İndeksi'ne göre okunabilirlik düzeyi.

	f	%
5-6. sınıf	1	2,3
7-8. sınıf	6	13,6
9-10. sınıf	23	52,3
11-12. sınıf	12	27,3
13-14. sınıf	2	4,5

inferior sınırlarının harabiyeti nedeniyle kalıcı bir komplikasyon gelişebilir.¹¹ Bu çalışmamızda da yirmi yaş çekimi sonrası oluşabilecek sinir hasarı ile ilgili hasta bilgilendirme metinlerinin içeriğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Değişen dünya ile internet kullanımı gün geçtikçe artmaktadır ki bu artış bireyleri bilgiye kolay ulaşabilme avantajı gibi sebeplerle başta sağlık olmak üzere birçok alanda bu kaynaktan yararlanmaya yönelmektedir. İnternet üzerinden ulaştıkları bu bilgi sesli ya da görüntülü video şeklinde olabilir ancak yapılan çalışmalar çoğunlukla metin şeklinde olduğunu göstermektedir.¹² Hasta bilgilendirme metinlerinin okunabilirliğinin değerlendirilmesi bu nedenle önemlidir.

Yapılan bir çalışmada, bireylerin hekimleriyle görüşmeden önce ilk bilgiye internetten ulaştıkları gerçeğini bizlere göstermektedir.¹³ Hastaların ilk bilgiye ulaştıkları bu metinlerin içerik olarak doğru ve yeterli bilgiye sahip olmasının yanında anlaşılır ol-

ması da oldukça önemlidir. Bu kavramla ilgili ilk araştırmalar 1800'lü yıllarda Amerika'da yapılmıştır ancak kullanılan dilin İngilizce olması ve Türkçe dil yapısı ile ilgili farklılıklarının olması Ateşman'ın geliştirdiği okunabilirlik indeksinin gerekliliğini ortaya koymuştur.¹⁴

Bu çalışma, gömülü yirmi yaş dişi çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili hasta bilgilendirmesi amaçlı yazılmış Türkçe metinlerini değerlendiren ilk çalışmalardan biridir. Çalışma sonucunda, Türkçe web sitelerinde yer alan gömülü yirmi yaş dişi çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili hasta bilgilendirme metinlerinin orta zorlukta (ortalama 62,8±7,3) olduğu görülmüştür.

İnternet kaynaklarından herhangi bir konu hakkında bilgi almak amacıyla arama yapan insanların 50'den fazla sitede arama yapma olasılığının düşük olduğu yapılan çalışmalarda görülmüştür.^{7,15,16} Ancak çalışmada anahtar kelimeler Google'a yazıldığında sayfada çıkan reklam sayısının fazla olması nedeniyle incelenecek web sitesi sayısı 68 olarak belirlenmiştir. Çalışma planlanırken 20 cümleden kısa metinler, Türkçe olmayan metinler, akademik amaçlı metinler, forumlara ait siteler, sağlık profesyonellerine yönelik siteler ve ticaret amaçlı siteler çalışma dışı bırakıldığında 44 web sitesi çalışmaya dâhil edilmiştir.

Hasta bilgilendirmek için yazılmış metinlerin hastalar tarafından anlaşılabilir olması için okunabilirliğinin 6-8. sınıf seviyesinde veya daha düşük ol-

ması gerektiği bilinmektedir. Ancak yapılan çalışmada gömülü diş çekimi sonrası sinir hasarı ile ilgili metinlerin %2,3'ünün 8. sınıf ve altı okunabilirlik düzeyine sahip olduğu görülmüştür.

Benzer şekilde yapılmış sağlıkla ilgili çalışmalara bakıldığında birçok kavram için yapılan okunabilirlik çalışmalarında anlaşılabilirlik düzeyinin benzer olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmaların çoğunda, anlaşılabilir dille yazılmış kolay okunma düzeyine sahip internet içeriklerinin bulunmaması dikkat çekmektedir. Örneğin Şahin ve Özmen, çalışmalarında, sedasyon altında pediatrik diş hekimliği ile ilgili Türkçe internet sitelerindeki bilgilendirme metinlerinin okunabilirlik düzeyine bakmışlardır ve sonuçta bizim çalışmamıza paralel olarak orta zorlukta (52,9±9,4) olduğu ve 11-12. sınıf düzeyinde olduğu sonucuna ulaşmışlardır.¹⁷ Sezin ve Biçen ses kısıklığı ile ilgili çevrim içi hasta bilgilendirme metinlerinin okunabilirlik ve kalite düzeylerini araştırdıkları çalışmalarında metinlerin orta güçlükte olduğunu belirtmişlerdir.¹⁸

Sağlık alanında yapılmış uluslararası çalışmalarda hasta bilgilendirme metinlerinin okunabilirlik düzeyi ve kalitesinin artırılması gerektiği yönündeki eleştiriler benzerlik göstermektedir. Murtaza ve ark.nın yapmış olduğu menopozal hormon tedavisi ile ilgili web site metinlerinin kalite ve okunabilirlik ölçümünde bu metinlerin standartları %63 oranında yakaladığını görülmüş ve araştırmacılar tarafından yetersiz ve geliştirilebilir bulunmuştur.¹⁹

Çalışmamızda arama motoru olarak sadece Google kullanılmıştır. Zira Google Türkiye'de en çok kullanılan arama motoru olarak bilinmektedir. Yandex (YNV, Rusya), Edge (Microsoft, Amerika), Safari (Apple, Amerika) gibi bilinen diğer arama motorlarının Türkiye'de kullanımı Google'a göre oldukça düşüktür.⁷

Yaptığımız çalışmada, incelediğimiz web sitelerindeki metinlerin içeriğine bakıldığında sinir hasarının gömülü yirmi yaş cerrahisi sonrası bir komplikasyon olduğundan bahsedilmiş olsa da bu sinir hasarının ne kadar süreyle devam edebileceğinden, nasıl tedavi edileceğinden bahsedilmediği görülmüştür. Bu açıdan içerik olarak bu metinlerin bilgilendirme konu-

sunda eksik olduğunu söylemek yanlış olmaz kanaatindeyiz. Ayrıca kaliteli web sitelerinin seçilmesine yardımcı olmak için internet sitelerinin çeşitli özelliklerini değerlendirebilen doğrulama araçları olan Amerikan Tabipler Birliği Dergisi kriterleri gibi bazı değerlendirmeler yapılmaktadır.²⁰ Çalışmamızda bu tür kalite değerlendirmeleri yapmamış olmamız çalışmamıza ait bir limitasyondur.

SONUÇ

Gömülü yirmi yaş çekimi sonrası sinir hasarıyla ilgili metinlerin internet ortamında okunabilirliğinin orta zorlukta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, ülkemizdeki genel nüfus profiline bakıldığında yüksek bulunmuştur. Metinlerde sinir hasarından genel hatlarından bahsedilmiş olsa da bu hasarın ne kadar süre devam edeceği ve tedavi seçenekleri yeterince açıklanmamıştır. Ayrıca hastalar tarafından anlaşıl-maması istenilen etkinin görülmesini engelleyecektir. Halk sağlığı kurumları ve meslek kuruluşları gömülü yirmi yaş cerrahisi sonrası sinir hasarı ile ilgili metinleri okunabilirlik ilkelerini dikkate alarak revize edilmesi hususunda özen gösterilmelidir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Beyza Öztaş; *Tasarım:* Beyza Öztaş; *Denetleme/Danışmanlık:* Elif Esra Özmen; *Veri Toplama ve/veya İşleme:* Beyza Öztaş; *Analiz ve/veya Yorum:* Elif Esra Özmen; *Kaynak Taraması:* Beyza Öztaş; *Makalenin Yazımı:* Beyza Öztaş; *Eleştirel İnceleme:* Elif Esra Özmen; *Kaynaklar ve Fon Sağlama:* Beyza Öztaş; *Malzemeler:* Beyza Öztaş.

KAYNAKLAR

1. Magnezi R, Grosberg D, Novikov I, Ziv A, Shani M, Freedman LS. Characteristics of patients seeking health information online via social health networks versus general Internet sites: a comparative study. *Inform Health Soc Care.* 2015;40(2):125-38. [Crossref] [PubMed]
2. Murray E, Lo B, Pollack L, Donelan K, Catania J, Lee K, et al. The impact of health information on the Internet on health care and the physician-patient relationship: national U.S. survey among 1.050 U.S. physicians. *J Med Internet Res.* 2003;5(3):e17. [Crossref] [PubMed] [PMC]
3. Sarikov R, Juodzbalys G. Inferior alveolar nerve injury after mandibular third molar extraction: a literature review. *J Oral Maxillofac Res.* 2014;5(4):e1. [Crossref] [PubMed] [PMC]
4. Lee J, Park J, Moon SY, Lee K. Automated prediction of extraction difficulty and inferior alveolar nerve injury for mandibular third molar using a deep neural network. *NATO Adv Sci Inst Ser E Appl Sci.* 2022;4;12(1):475. [Crossref]
5. Bozkurt İ. 2020-Lgs Türkçe sorularının okunabilirlik açısından incelenmesi [Examination of 2020- LGS Turkish questions in terms of readability]. *Int J Lang Acad.* 2021;36(36):321-33. [Crossref]
6. Taşdemir İ. İnternet ortamındaki dişeti hastalığı ile ilgili bilgilerin okunabilirlik analizi [Readability analysis of information about gingival disease on the internet]. *Selcuk Dental Journal.* 2023;10(1):89-93. [Crossref]
7. Akbulut AS. İnternet ortamındaki şeffaf plak tedavisi ile ilgili bilgilerin okunabilirlik analizi [Readability analysis of information on the internet about clear aligner treatment]. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Diş Hekimliği Dergisi.* 2022;4(1):7-11. [Crossref]
8. Akbulut N, Kurşun EŞ, Bardak Ç, Kaymak TE, Çölok G, Gömük alt yirmi yaş dişi cerrahisi sonrasında görülen erken dönem komplikasyonlar retrospektif değerlendirme [Early complications following impacted mandibular third molar surgery: a retrospective study]. *European Annals of Dental Sciences.* 2010;37(2):71-6. [Link]
9. Contar CM, de Oliveira P, Kanegusuku K, Berticelli RD, Azevedo-Alanis LR, Machado MA. Complications in third molar removal: a retrospective study of 588 patients. *Med Oral Patol Oral Cir Bucal.* 2010;15(1):e74-8. [Crossref] [PubMed]
10. Muradov E; Şimşek MB. 20 yaş cerrahisinde görülen nadir komplikasyon: vaka raporu [Rare complication after third molar surgery: case report]. *ADO Klinik Bilimler Dergisi.* 2021;10(3):203-6. [Link]
11. Er N, Çapar GD, Çanakçı G, Alkan A. Diş hekimliğinde periferik sinir yaralanmaları ve tedavisi [Peripheral nerve injury and treatment in dentistry]. *Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi.* 2016;26(1):147-52. [Link]
12. Özmen EE. Readability and contents evaluation of patient informing texts on orthognathic surgery in Turkish websites: methodological study. *Türkiye Klinikleri Journal of Dental Sciences.* 2023;29(1):1-6. [Crossref]
13. Kim K, Kwon N. Profile of e-patients: analysis of their cancer information-seeking from a national survey. *J Health Commun.* 2010;15(7):712-33. [Crossref] [PubMed]
14. DuBay WH. *The Principles of Readability.* Costa Mesa: CA Impact Inf; 2004. [Link]
15. Leira Y, Castelo-Baz P, Pérez-Sayáns M, Blanco J, Lorenzo-Pouso AI. Available patient-centered Internet information on peri-implantitis. Can our patients understand it? *Clin Oral Investig.* 2019;23(4):1569-74. [Crossref] [PubMed]
16. McMorrow SM, Millett DT. Adult orthodontics: a quality assessment of Internet information. *J Orthod.* 2016;43(3):186-92. [Crossref] [PubMed]
17. Şahin TN, Özmen EE. Evaluation of readability and content of patient information texts on Turkish websites about pediatric dentistry under sedation. *European Annals of Dental Sciences.* 2023;50(1):47-51. [Crossref]
18. Sezin RK, Biçen ŞN. Ses kısıklığı ile ilgili çevrim içi hasta bilgilendirme metinlerinin okunabilirlik ve kalite düzeyleri [Readability and quality levels of online patient information texts regarding hoarseness of voice]. *Journal of Ear, Nose & Throat & Head & Neck Surgery.* 2023;31(3):170-8. [Crossref]
19. Murtaza F, Shirreff L, Huang LN, Jacobson M, Jarcevic R, Christakis MK. Quality and readability of online health information on menopausal hormone therapy in Canada: what are our patients reading? *Menopause.* 2021;29(1):54-62. [Crossref] [PubMed]
20. Kuter B. İnternette Türkçe web sitelerinde yer alan yer tutucu ile ilgili bilgilerin Jama kriterleri kullanılarak değerlendirilmesi [Evaluation of space maintainer internet information on Turkish websites using jama benchmarks]. *Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi.* 2022;43(2):123-7. [Crossref]